УДК 347.996

DOI 10.37566/2707-6849-2019-3(28)-7

Олег ПЕЧЕНИЙ,*доцент кафедри цивільного права № 1 Національного
юридичного університету імені Ярослава Мудрого,**кандидат юридичних наук,
член Науково-консультативної Ради**при Верховному Суді*

ORCID: 0000-0003-1480-1864

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ СПІВВІДНОШЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО І ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В РОЗРІЗІ СПАДКОВОГО ПРАВОНАСТУПНИЦТВА В ПОДАТКОВИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

Проблемний ракурс взаємодії і впливу цивільного та податкового законодавства належить до кола постійних проблем національної правової системи, що модифікується під впливом різних факторів. Оскільки ця проблема була предметом наукових досліджень у теорії права, відповідних галузевих напрямках, завдання цієї наукової публікації зосереджено на питаннях визначення співвідношення цивільного і податкового законодавства при взаємодії спадкових і податкових відносин, обтяжених правонаступництвом у порядку спадкування.

Аналітиці внутрішніх і міжгалузевих колізій цивільного та податкового законодавства були присвячені праці кола науковців. Так, І. В. Спасибо-Фатеева на підставі дослідження судової практики визначила критерії співвідношення загальних і спеціальних норм, зо-

крема Цивільного та Господарського кодексів України, законів про приватизацію, управління державним майном, про банкрутство тощо [1]. У досить аргументованому, розгорнутому виданні з тлумачення правових актів пропонується комплекс підходів до вирішення правозастосовних колізій при взаємодії правових норм різної галузевої належності, що виникають у судовій практиці [2]. Але взаємодія норм цивільного і податкового права у контексті проблематики спадкового правонаступництва у податкових відносинах певного висвітлення не знайшла, хоча її актуальність була і залишається досить високою, особливо з урахуванням змін у законодавстві про спадкування, виконання і забезпечення зобов'язань, що нами вже зазначалося [3, с. 148–152].

У цивільному законодавстві України беззаперечно сприймається правило про сепарацію цивільних і податкових відносин. Нормативно це набуло закріплення за допомогою вказівки у частині другій ст. 1 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) про те, що до податкових, бюджетних відносин цивільне законодавство не застосовується, якщо інше не встановлено законом. Аналогічне правило містилося в частині третій ст. 2 ЦК УРСР від 18.07.1963 р., що свідчить про певне наступництво законодавця в підходах. Поряд із цим наявність зазначеної норми не дає підстав для протиставлення цих галузей і не може заперечувати взаємодії і конвергенції цивільного і податкового законодавства, що необхідно репрезентувати на прикладі зв'язку податкового і спадкового права.

Взаємодія цих нормативних утворень проглядається при використанні поняттєвого апарату для визначення об'єктів оподаткування, впливу правонаступництва, у тому числі спадкового, на податкові відносини, застосуванні податкових механізмів до спадкових правовідносин, зокрема при оподаткуванні спадщини як їх об'єкта. Мусимо визнати наявність впливу податкового законодавства і відповідних його важелів на спадкові правовідносини і спадкове планування, приміром на рішення спадкоємців прийняти спадщину чи відмовитись від її прийняття з огляду на наявність оподаткування спадщини, відповідальності за боргами спадкодавця з податків та ін. Отже, нормативне положення про те, що до податкових відносин цивільне законодавство не застосовується, не виключає взаємодії цивільного і податкового законодавства, відповідно, цивільних (у тому числі спадкових) і податкових відносин.

Податкові правовідносини за участю фізичної особи охоплюють змістом обов'язок цієї особи зі сплати податку, який має особистий характер. Не випадково податкове законодавство відносить смерть фізичної

особи до підстав припинення податкового обов'язку. У цій площині слід торкнутися питання про правонаступництво в податкових правовідносинах і його співвідношення зі спадковим як універсальним посмертним правонаступництвом.

За загальним правилом, закріпленим у ст. 1218 ЦК України, до складу спадщини входять усі, а не тільки цивільні права та обов'язки. Це дає підстави вести мову про включення до складу спадщини майнових обов'язків спадкодавця різної галузевої належності й підстав виникнення.

Аналіз ст. 99 Податкового кодексу України (далі – ПК України) свідчить про можливість переходу до спадкоємців грошових зобов'язань (грошових коштів, які спадкодавець мав сплатити як податкове зобов'язання, штрафну (фінансову) санкцію). Виконання таких грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи (у тому числі фізичної особи – підприємця, фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність) у разі її смерті або оголошення судом померлою здійснюється її спадкоємцями, які прийняли спадщину (крім держави), в межах вартості майна, що успадковується, та пропорційно частці у спадщині на дату її відкриття. Відповідно, розмір податкового зобов'язання і податкового боргу спадкодавця визначається на день відкриття спадщини (ч. 2 ст. 1220 ЦК України) і після цієї дати збільшуватись не може.

Вимоги (претензії) спадкоємцям пред'являються контролюючими органами в порядку, встановленому цивільним законодавством України для пред'явлення претензій кредиторами спадкодавця, що узгоджується із положеннями частини другої ст. 1 ЦК України щодо встановлення законом винятку із загального правила цієї статті.

Після закінчення строку прийняття спадщини грошові зобов'язання та/або податковий борг спадкодавця стають грошовими зобов'язаннями та/або податковим боргом спадкоємців. Протягом строку прийняття спадщини на грошові зобов'язання та/або податковий борг спадкодавців пеня не нараховується (ч. 1 ст. 99 ПК України). Очевидно, що до спадкоємців переходять податкові зобов'язання спадкодавця, якими було обтяжене майно, майнові права та інші об'єкти, що належали спадкодавцеві за життя.

Обов'язок зі сплати податку чи збору, не пов'язаний з переходом майнових активів, переходити до спадкоємців не може.

У 2014 році Вищий адміністративний суд України (далі – ВАС України) зробив висновок, що у випадку пред'явлення позову до помер-

лої особи, або якщо у процесі розгляду справи настала смерть відповідача, за наявності підстав для закриття провадження у справі, суд не вправі вирішувати справу по суті та зобов'язаний провадження у справі закрити (ухвала колегії суддів ВАС України від 11.12.2014 у справі № 2а-2731/10/0470 [4]). Вважаємо, що цей підхід є актуальним і для сучасного процесуального законодавства (п. 5 ч. 1 ст. 238 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) та аналогічні положення) і практики його застосування. У випадку настання смерті відповідача до пред'явлення відповідного позову адміністративний суд відмовляє у відкритті провадження у справі.

Так, Головним управлінням Державної фіскальної служби у Полтавській області пред'явлено у лютому 2019 р. позов до О. з вимогою про стягнення податкового боргу у розмірі 4832,37 грн. Судом на підставі вистребуваних у порядку частини третьої ст. 171 КАС України відомостей встановлено, що О. помер 28.12.2018, тобто до пред'явлення позову до суду питання стягнення податкового боргу померлої фізичної особи здійснюється контролюючими органами в порядку, встановленому цивільним законодавством України для пред'явлення претензій кредиторамі спадкодавця, а не в порядку адміністративного судового провадження. При цьому суд зазначив, що положення ПК України та інших нормативно-правових актів не покладають на адміністративні суди обов'язку встановлювати коло осіб, які є правонаступниками (спадкоємцями) померлої особи. Враховуючи, що позивач у справі помер, а спірні правовідносини не допускають правонаступництва, суд дійшов висновку про відмову у відкритті провадження у справі на підставі п. 3 частини першої ст. 170 КАС України [5]. Аналогічно в іншій справі суд за вимогою про стягнення податкового боргу з земельного податку в розмірі 16 266,00 грн зупинив провадження у справі, а згодом, встановивши на підставі відповіді нотаріуса, що після померлої відповідачки заяви про прийняття спадщини від спадкоємців не надходили та спадкова справа не заводилась, закрив провадження [6].

Отже, суди виходять з того, що спірні податкові відносини правонаступництва не допускають, але допускають різні підходи в тому, чи наявний у адміністративного суду обов'язок у випадку смерті відповідача встановлювати коло його спадкоємців.

Податкове законодавство окремо передбачає процедуру погашення податкового зобов'язання померлого платника податків – пред'явлення вимоги спадкоємцям у порядку, встановленому цивільним законодавством України. Але наразі наявна певна неузгодженість норм Цивільного

і Податкового кодексу у частині строків і порядку пред'явлення кредиторами, включаючи контролюючі органи, вимог спадкоємцям.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування» від 03.07.2018 № 2478-VII (далі – Закон України від 03.07.2018 № 2478-VII) (введено в дію 04.02.2019) внесено зміни до низки законодавчих актів, які прямо чи опосередковано регулюють кредитні відносини і стосуються широкого спектра активів, які здатні задовольнити вимоги за кредитами, у тому числі спадкових активів. З огляду на наведені положення ст. 99 ПК України ці законодавчі новели стосуватимуться вимог за зобов'язаннями зі сплати податків.

Змін також зазнали норми, що визначають відповідальність спадкоємців за зобов'язаннями спадкодавця (статті 1281, 1282 ЦК України). Так, за новою редакцією частин другої та третьої ст. 1281 ЦК України кредиторі спадкодавця належить пред'явити свої вимоги до спадкоємця, який прийняв спадщину, *не пізніше шести місяців* з дня одержання спадкоємцем свідоцтва про право на спадщину на все або частину спадкового майна незалежно від настання строку вимоги. Якщо кредитор спадкодавця не знав і не міг знати про прийняття спадщини або про одержання спадкоємцем свідоцтва про право на спадщину, він має право пред'явити свої вимоги до спадкоємця, який прийняв спадщину, протягом шести місяців з дня, коли він дізнався про прийняття спадщини або про одержання спадкоємцем свідоцтва про право на спадщину.

Слід зазначити, що оновлення ст. 1281 ЦК України стосуються переважно коригування *строків* пред'явлення кредиторами спадкодавця вимог до спадкоємців та *порядку* його обчислення. Відповідно до частини третьої ст. 1281 ЦК України кредитору належить пред'явити вимогу протягом шести місяців з дня, коли він дізнався про прийняття спадщини або про одержання спадкоємцем свідоцтва про право на спадщину. Оскільки початок перебігу цього строку визначено законодавцем *альтернативно*, то виникає питання, ким визначається цей юридичний факт, з якого починає обчислюватися строк. На нашу думку, слід виходити з того, що перебіг строку починається з моменту настання того юридичного факту, про перший з яких кредитор довідався або міг довідатися.

Стосовно строків пред'явлення кредиторами спадкодавця вимог до спадкоємців, то зміни до ст. 1281 ЦК України допускають пред'явлення такої вимоги і після спливу строку для прийняття спадщини, що породжує питання про правові наслідки пред'явлення (або непред'явлення) такої вимоги контролюючим органом, з огляду на те, що після спливу

цього строку грошові зобов'язання та/або податковий борг *спадкодавця* стають грошовими зобов'язаннями та/або податковим боргом *спадкоємців*. Відповідно непред'явлення такої вимоги контролюючий орган може обґрунтовувати тим, що це вже податкове зобов'язання (борг) не спадкодавця, а спадкоємців, а останні заперечувати такі аргументи цього органу взагалі позбавленням його права вимоги на підставі частини четвертої ст. 1281 ЦК України. Як бачимо, змінився початок перебігу строку для пред'явлення вимоги до спадкоємця, вимогу може бути пред'явлено і після прийняття спадщини, і навіть після отримання спадкоємцями свідоцтва про право на спадщину. Це позбавляє сенсу пред'явлення вимоги спадкоємцям, оскільки за нормами податкового законодавства сплив строку прийняття спадщини має наслідком перетворення грошових зобов'язань спадкодавця на грошові зобов'язання спадкоємців. Однак непред'явлення контролюючим органом вимоги призводить до позбавлення права вимоги в силу імперативних приписів частини четвертої ст. 1281 ЦК України. Тому положення частини першої ст. 99 ПК України потребують узгодження з частинами другою, третьою ст. 1281 ЦК України, з урахуванням останніх змін і доповнень.

Визначення можливості пред'явлення вимоги після видачі спадкоємцям свідоцтва про право на спадщину може породити ситуації, коли спадкоємці, отримавши таке свідоцтво, правомірно розпорядилися спадковим майном і в такому разі позовні вимоги кредитора вони заперечуватимуть тим, що в абз. 2 частини другої ст. 1282 ЦК України йдеться лише про звернення стягнення на спадкове майно *в натурі*, а не про стягнення з них боргу за рахунок вартості такого майна вже після його відчуження спадкоємцями.

У цьому сенсі слід звернути увагу, що коригуванням ст. 1282 ЦК України удосконалено спосіб захисту прав кредитора та передбачено (абз. 2 частини другої ст. 1282), що в разі відмови від одноразового платежу суд за позовом кредитора *звертає* стягнення на майно, яке було передане спадкоємцям у натурі. У такому разі кредитор має звертатися до спадкоємців боржника з позовом про *звернення стягнення на майно*.

Доволі специфічними є прикінцеві та перехідні положення Закону України від 03.07.2018 № 2478-VII, зокрема його темпоральні норми, застосування яких уже викликає проблеми в судовій практиці.

Передбачено, що Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через три місяці з дня набрання ним чинності.

Такий підхід є доволі оригінальним, оскільки день опублікування (день набрання чинності) і день введення в дію розділені *строком у три місяці*.

Закон застосовується до *триваючих відносин*, якими є, зокрема, кредитні й спадкові відносини, а також відносини, що виникають у зв'язку зі сплатою податків спадкодавцем. Зокрема, він застосовується до відносин, що виникли після введення його в дію, а також до відносин, що виникли до введення його в дію та продовжують існувати після введення його в дію, крім частини четвертої ст. 36 Закону України «Про іпотеку», що застосовується виключно до договорів, укладених після введення в дію цього Закону. У супровідних документах до Закону на стадії його опрацювання у Верховній Раді України щодо цього зазначено, що це положення потребує узгодження зі ст. 58 Конституції України, за якою закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Видається, що зменшення з одного року до шести місяців строку пред'явлення вимог кредиторами спадкодавця до спадкоємців слід визнати таким, що обтяжує відповідальність спадкоємців, що перешкоджає поширенню дії цієї норми на відносини, які виникли до набрання змінами до ЦК чинності. На нашу думку, норма про встановлення скорочених строків пред'явлення вимоги не може застосовуватись до відносин, які виникли до набрання змінами до ЦК чинності. У зв'язку з цим потребують певної модифікації правила, що визначають дію закону в часі. Слід погодитись з тим, що існує проблема удосконалення нормативного (текстуального) і правозастосовного формулювання принципу «*lex ad praetorian non valet*» у ст. 58 Конституції України в частині розширення меж дії винятку із принципу незворотності, шляхом поширення його дії не тільки на нормативно-правові акти, які пом'якшують чи скасовують відповідальність особи, а й на інші, *які будь-яким чином поліпшують правове становище особи*, та передбачені застереження про однакове застосування принципу як до фізичних, так і до юридичних осіб [7, с. 147].

Крім питань відповідальності спадкоємців за боргами спадкодавця, Законом України від 03.07.2018 № 2478-VIII змінені правила щодо відповідальності поручителів. Відповідно до частини третьої ст. 554 ЦК України встановлено солідарну відповідальність перед кредитором осіб, які за одним чи за декількома договорами поруки поручилися за виконання боржником одного й того самого зобов'язання, тоді як до

цих змін солідарна відповідальність встановлювалася лише для осіб, які спільно дали поруку, без конкретизації за одним чи декількома договорами. При застосуванні цієї норми в часі виникають певні складнощі, що проглядається на прикладі такої справи.

Так, у 2015 році банк звернувся з позовом про стягнення боргу з двох поручителів, у якому зазначив, що 29.11.2006 року був укладений кредитний договір, відповідно до якого банком надавалися грошові кошти у вигляді невідновлюваної кредитної лінії на суму 40 500 доларів США строком до 10.11.2031 року, зі сплатою відсотків за користування кредитом, того ж дня банком із поручителями були укладені договори поруки, за умовами яких вони зобов'язалися нести відповідальність як солідарні боржники за виконання кредитного договору. Зобов'язання за кредитним договором позичальник не виконав. Заочним рішенням Московського районного суду м. Харкова від 03.12.2015, залишеним без змін ухвалою апеляційного суду Харківської області від 27.01.2016, позов задоволено.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 08.06.2016 ці судові акти скасовано, справу передано на новий розгляд до суду першої інстанції. На думку суду касаційної інстанції, банк скористався своїм правом пред'явлення позову до поручителів, однак суд, покладаючи солідарну відповідальність на останніх, зазначеного вище до уваги не взяв та дійшов передчасних висновків про наявність солідарного обов'язку відповідачів, оскільки з кожним поручителем договори укладалися окремо [8].

Тобто солідарна відповідальність декількох поручителів виключається, якщо порука ґрунтується на окремих договорах кожного з них, але це правило змінилося відповідно до Закону України № 2478-VIII від 03.07.2018, тобто під час розгляду справи в суді.

При новому розгляді справи перед судом постало питання про застосування зазначених норм Закону до відносин, які виникли задовго до набрання ним чинності. Суд першої інстанції визнав можливим застосувати нову редакцію частини третьої ст. 554 ЦК України до відносин, які виникли до набрання ним чинності, зазначивши, що вимоги банку щодо стягнення заборгованості з поручителів доведені й підлягають задоволенню в повному обсязі, заборгованість за договором підлягає стягненню з відповідачів у солідарному порядку, враховуючи положення ст. 554 ЦК України в редакції Закону України від 03.07.2018 № 2478-VIII, відповідно до яких особи, які за декількома договорами поруки поручилися перед кредитором за виконання боржником одного і

того самого зобов'язання, є солідарними боржниками [9].

На нашу думку, такий підхід до дії норми закону в часі не відповідає частині першій ст. 58 Конституції України, частині другій ст. 5 ЦК України, оскільки встановлення законом солідарної відповідальності для двох і більше поручителів (як і зменшення строку і зміна порядку обчислення строку пред'явлення кредитором спадкодавця вимог до спадкоємців) не може визнаватися пом'якшенням або скасуванням відповідальності особи, що виключає застосування відповідних правових норм до відносин, які виникли до набрання ними чинності [10]. Виходячи з викладеного, норми ст. 2 розд. II «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України від 03.07.2018 № 2478-VIII застосовуються до відносин, що виникли до введення цього Закону в дію та продовжують існувати після введення його в дію лише за умов, коли вони пом'якшують, скасовують відповідальність особи або будь-яким чином поліпшують правове становище особи, а не погіршують (обтяжують) його.

Перелік використаних джерел

1. Спасибо-Фатєєва І. Колізія загальних та спеціальних норм (на трьох прикладах судової практики). Приватне право. 2013. № 1. С. 166–175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prpr_2013_1_18.
2. Самсін І. Л., Ротань В. Г., Ярема А. Г. та ін. Практичний курс тлумачення правових актів: навч. посібн. для суддів і кандидатів на посади суддів / за ред. І. Л. Самсіна. Харків: Право, 2014. 488 с.
3. Печений О. П. До питання про спадкове правонаступництво у податкових правовідносинах. II Міжнародна науково-практична конференція «Судовий розгляд податкових і митних спорів: проблеми, виклики, пріоритети» (м. Київ, 4–5 липня 2019 року): зб. матеріалів. Київ, 2019. С. 148–152.
4. Ухвала колегії суддів Вищого адміністративного суду України від 11 грудня 2014 року, справа № 2а-2731/10/0470. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/42014640>.
5. Ухвала Полтавського окружного адміністративного суду від 25 березня 2019 року, справа № 440/414/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80658264#>.
6. Ухвала Запорізького окружного адміністративного суду від 16 липня 2018 року, справа № 808/2698/16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/75451292#>.

7. Абрамович Р. М. Принцип незворотності дії закону в часі: еволюція, стан та перспективи вдосконалення його застосування в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2015. 171 с.

8. Ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 08 червня 2016 року, справа № 643/15333/15-ц. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/58272049>.

9. Рішення Московського районного суду м. Харкова від 15 квітня 2019 року, справа № 643/15333/15-ц. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81458457#>.

10. Рибіна С. Проблеми колізійності законодавства в практиці. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Юридичні науки». 2015. № 1 (6). URL: <http://legal.duan.edu.ua/images/stories/Files/2015/13.pdf>.

References

1. Spasibo-Fatyeyeva I. Koliziya zagalnih ta specialnyh norm (na troh prikladah sudovoyi praktyky). Private Law. 2013. № 1. С. 166–175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prpr_2013_1_18. [Russ.].

2. Samsin I. L., Rotan V. G., Yarema A. G. ta in. Praktichnyj kurs tlumachennya pravovyh aktiv: navchalnyj posibnyk dlya suddiv i kandidativ na posady suddiv / za red. I. L. Samsina. Harkiv: Pravo, 2014. 488 p. [Ukr.].

3. Pechenij O. P. Do pytannya pro spadkove pravonastupnictvo u podatkovih pravovidnosinah. II International Conference «Sudovyy rozglyad podatkovih i mitnih sporiv: problemi, vikliki, priorityty» (Kyiv, July 4-5, 2019): Coll. materials. Kyiv, 2019. P. 148–152. [Ukr.].

4. Decision of the College of Judges of the Supreme Administrative Court of Ukraine of 11 December 2014, Case No. 2a-2731/10/0470. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/42014640>. [Ukr.].

5. Decision of the Poltava District Administrative Court of 25 March 2019, Case No. 440/414/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80658264#>. [Ukr.].

6. Decision of the Zaporizhzhya District Administrative Court of July 16, 2018, Case No. 808/2698/16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/75451292#>. [Ukr.].

7. Abramovich R. M. Princip nezvorotnosti diyi zakonu v chasi: evolyuciya, stan ta perspektivi vdoskonalennya jogo zastosuvannya v Ukraini: Dis. ... Cand. lawyer. Sciences. Kyiv, 2015. 171 p. [Ukr.].

8. *Judgment of the High Specialized Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases of 08 June 2016, Case No. 643/15333/15-c.* URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/58272049>. [Ukr.].

9. *Judgment of the Moscow District Court of Kharkiv dated 15.04.2019, case № 643/15333/15-ц.* URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81458457#>. [Ukr.].

10. Rybina S. *Problemy kolizijnosti zakonodavstva v praktyci. Visnik Dnipropetrovskogo universitetu imeni Alfreda Nobelya. Series "Juridicial Science". 2015. № 1 (6).* URL: <http://legal.duan.edu.ua/images/stories/Files/2015/13.pdf>. [Ukr.].

ПЕЧЕНИЙ О. Проблемні аспекти співвідношення цивільного і податкового законодавства в розрізі спадкового правонаступництва в податкових правовідносинах.

У статті аналізується співвідношення цивільного і податкового законодавства на прикладі спадкового правонаступництва в податкових правовідносинах. Досліджується судова практика вирішення спорів про стягнення податкового боргу у випадках настання смерті відповідача, процесуальні дії суду. У статті досліджено питання застосування норм цивільного законодавства до відносин, які виникли до набрання ними чинності.

Аналізуються питання формування судової практики та впливу Верховного Суду на застосування судами законодавства про спадкування.

Ключові слова: спадкування, спадкоємці, податкові відносини, спадкове право.

ПЕЧЕНЬ О. Проблемные аспекты соотношения гражданского и налогового законодательства в разрезе наследственного правопреемства в налоговых правоотношениях.

В статье анализируется соотношение гражданского и налогового законодательства на примере наследственного правопреемства в налоговых правоотношениях. Исследуется судебная практика разрешения споров о взыскании налогового долга в случае смерти ответчика, процессуальные действия суда. В статье исследованы вопросы применения норм гражданского законодательства к отношениям, которые возникли до вступления ими в силу.

Анализируются вопросы формирования судебной практики и влияния

Верховного Суда на применение судами законодательства о наследовании.

Ключевые слова: наследование, наследники, налоговые отношения, наследственное право.

PECHENIY O. Problematic aspects of the correlation of civil and tax legislation in the context of inheritance succession in tax legal relations.

In the article the analysis of the correlation of civil and tax legislation on the example of inheritance succession in tax legal relations.

The problematic perspective of the interaction and influence of civil and tax law is one of the constant problems of the national legal system, which is modified under the influence of various factors. As this problem has been the subject of scientific research in the theory of law, relevant sectoral directions, the task of this scientific publication focuses on the issues of determining the ratio of civil and tax law in the interaction of hereditary and tax relations, burdened by succession in succession.

The author probed the questions practice of courts in resolving disputes regarding the collection of tax debt in the event of the death of the defendant, procedural actions and court decisions. The author studies court decisions and relevant practice on closing the proceedings or refusing to open in the event of the death of the defendant, when the disputed tax relations do not allow succession.

The article explores the application of civil legislation to relations that arose before entry into force.

The features of the simplified production are examined in matters about an inheritance.

In the article are formulated the signs of judicial cases about an inheritance and tax, related to subject composition, matter of action, inheritance time, other descriptions.

The author affected the questions of forming of judicial practice, roles of Supreme Court in correct application of legislation courts about an inheritance.

A circle of legally meaningful actions, which may be inherited from the side of subjects of the inherited legal relationships, is outlined. Composition of inheritance, the right and obligations, whose carrier during the life was the testator himself, is analyzed. It is proved, that the composition of inheritance besides rights and obligations can also include possibilities and permissions, given by the law.

Key words: inheritance, heirs, tax legal relationship, law of succession.